

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๒๐๔/๓๕๕

ว.ก. ๑๔
วันที่ ๗ เม.ย. ๕๙
เวลา ๑๓.๓๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส19680 สก ก.๑๖
รับที่ : ๑5633/59 ลก ✓
วันที่ : 07 เม.ย. 59 เวลา : 13:10

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐฯ สมัยพิเศษ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๔๔๔๒ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. เอกสารผลลัพธ์การประชุม “ปฏิญญาซันนิแลนด์”
๓. ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐฯ สมัยพิเศษ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องผลการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐฯ สมัยพิเศษ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ คณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ นายกรัฐมนตรีเดินทางไปเข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐฯ สมัยพิเศษ ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ ซันนิแลนด์ เมืองแรนโซ มิราจ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เห็นชอบ ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐฯ สมัยพิเศษ

๑.๓ การดำเนินงานที่ผ่านมา

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐฯ สมัยพิเศษ มีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ ส่วนราชการต่าง ๆ กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐฯ สมัยพิเศษ มีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ ส่วนราชการต่าง ๆ ต้องนำไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

๔. สาระสำคัญ

๔.๑ เอกสารผลลัพธ์การประชุม ผู้นำอาเซียนและสหรัฐฯ ได้ร่วมรับรองแถลงการณ์ร่วม ของการประชุมฯ หรือ “ปฏิญญาซันนิแลนด์” ซึ่งย้ำหลักการพื้นฐานในการดำเนินความสัมพันธ์อาเซียน-สหรัฐฯ ภายใต้ความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

/ ๔.๒ การประชุมครั้งนี้...

๔.๒ การประชุมครั้งนี้เป็นโอกาสสำคัญในการกำหนดทิศทางของการดำเนินความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหรัฐฯ โดยเป็นการประชุมสุดยอดระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจาครั้งแรกภายหลังการจัดตั้งประชาคมอาเซียนและการยกระดับความสัมพันธ์อาเซียน-สหรัฐฯ เป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์

๔.๓ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ยืนยันว่า ไม่ว่าผลการเลือกตั้งสหรัฐฯ จะเป็นเช่นไร ทั้งสองพรรคการเมืองจะคงสนับสนุนนโยบายปรับสมดุล (Rebalancing) ซึ่งให้ความสำคัญต่อความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality)

๔.๔ นายกรัฐมนตรีได้แสดงความพร้อมของไทย ในฐานะพันธมิตรที่ใกล้ชิดและยาวนานของสหรัฐฯ ที่จะให้ความร่วมมือในการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนที่แข็งแกร่งและครอบคลุมทุกมิติ ไม่เพียงด้านการเมืองและความมั่นคง แต่รวมถึงด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

๔.๕ ประเด็นหารือสำคัญ

๔.๕.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๑) ที่ประชุมเห็นพ้องถึงความสำคัญของการเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเน้นบทบาทของนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้ประกาศข้อริเริ่มใหม่ “U.S.-ASEAN Connect” ซึ่งจะช่วยขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจข้างต้น โดยจะจัดตั้ง Connect Centres เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามข้อริเริ่มใหม่นี้และเป็นจุดประสานงานระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ๓ แห่ง ได้แก่ กรุงจาการ์ตา สิงคโปร์ และกรุงเทพฯ

๒) นายกรัฐมนตรีย้ำความสำคัญของความเป็นหุ้นส่วนด้านเศรษฐกิจที่เข้มแข็งและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งรวมถึงการแก้ไขปัญหาความยากจนและการลดช่องว่างด้านการพัฒนา โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายใน รวมทั้งการเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปผ่านการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม เศรษฐกิจดิจิทัล และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ไทยขอเสนอความร่วมมือในเรื่องราคาสินค้าและพืชผลทางการเกษตรด้วย

๓) ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้เชิญผู้บริหารของบริษัทชั้นนำของสหรัฐฯ ได้แก่ IBM Microsoft และ CISCO Systems เข้าร่วมการหารือ ซึ่งผู้บริหารบริษัทเหล่านี้เห็นว่า อาเซียนมีศักยภาพสูงที่จะเจริญเติบโตได้อย่างก้าวกระโดด และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจที่เน้นการพัฒนาทักษะและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะด้านสารสนเทศ การประมวลผลแบบกลุ่มเมฆและระบบปัญญาประดิษฐ์ รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบที่เอื้ออำนวยต่อการไหลเวียนของข้อมูลอย่างเสรีและการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา และความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนเพื่อให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนการดำเนินการดังกล่าว

๔.๕.๒ ด้านการเมืองและความมั่นคง

๑) ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ย้ำความสำคัญของระเบียบที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของกฎกติกา (rules-based order) และให้ความเท่าเทียมกันต่อทุกประเทศไม่ว่าจะใหญ่หรือเล็ก ในขณะที่ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศรวมทั้งไทยได้ย้ำความสำคัญของบทบาทของสหรัฐฯ ในการรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงในภูมิภาค นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีได้เน้นย้ำว่า ไทยเป็นสมาชิกที่มีความรับผิดชอบทั้งต่ออาเซียนและประชาคมโลก

๒) ผู้นำได้แลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการรับมือกับประเด็นท้าทายต่าง ๆ ได้แก่ ความมั่นคงทางทะเลรวมถึงการประมง IUU การก่อการร้ายและแนวคิดสุดโต่งรุนแรง ความมั่นคงทางสุขภาพ การค้ามนุษย์ การโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๓) นายกรัฐมนตรีได้ย้ำความมุ่งมั่นและมาตรการของไทยในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะบทบาทที่แข็งขันในการต่อต้านการก่อการร้าย บทบาทนำของไทยในกรอบความมั่นคงทางสุขภาพระดับโลก (Global Health Security Agenda หรือ GHSA) และการกำหนดให้การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติ

๔.๕.๓ สถานการณ์ในภูมิภาค

๑) ทะเลจีนใต้

ที่ประชุมเห็นพ้องว่า ปัญหาทะเลจีนใต้ควรได้รับการแก้ไขอย่างสร้างสรรค์โดยสันติวิธีบนพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งการใช้ความยับยั้งชั่งใจ และการไม่วางกำลังทางทหารในพื้นที่ นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังเห็นพ้องให้ปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ (DOC) และเร่งรัดการเจรจาเพื่อจัดทำแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (COC) ทั้งนี้ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ยืนยันความสำคัญของการรักษาเสรีภาพในการเดินเรือและสิทธิในการบินผ่านในทะเลจีนใต้ และย้ำให้จีนรักษาสัญญาที่ว่าจะไม่วางกำลังทางทหารในพื้นที่ รวมทั้งเรียกร้องให้อาเซียนสนับสนุนคำตัดสินของศาลอนุญาโตตุลาการและย้ำความสำคัญที่อาเซียนพูดเป็นเสียงเดียวกัน

๒) คาบสมุทรมณฑล

ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ย้ำว่า อาเซียนไม่ควรยอมให้เกาหลีเหนือครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ และสหรัฐฯ คาดหวังว่าจะมีมาตรการคว่ำบาตร (sanctions) ที่เข้มข้นขึ้นเพื่อตอบโต้ปฏิบัติการล่าสุดของเกาหลีเหนือ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้แสดงความเห็นว่า การดำเนินมาตรการคว่ำบาตรอาจจะเป็นการกดดันเกาหลีเหนือให้ดำเนินการรุนแรงยิ่งกว่าเดิมอีก และเสนอให้เน้นเรื่องการให้ความช่วยเหลือประชาชน และการเปิดช่องทางให้มีการเจรจา ซึ่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ตอบว่า ได้พยายามหลายแนวทางแล้วแต่ไม่เป็นผล และมาตรการคว่ำบาตรดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่ใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจ มิใช่ทางทหาร

๔.๕.๔ การพบหารือทวิภาคีและกิจกรรมอื่นๆ

นายกรัฐมนตรีได้พบหารือทวิภาคีกับนายกรัฐมนตรีเวียดนาม และได้พบปะกับกลุ่มนักวิทยาศาสตร์ไทย ผู้แทนสมาคมวิชาชีพไทยในสหรัฐฯ และแคนาดา และกลุ่มนักวิชาชีพไทยในสาขาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในสหรัฐฯ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมฯ ตามข้อ ๔ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประชุมไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าต่อไป ทั้งนี้ ได้แนบตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐฯ สมัยพิเศษ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมตวินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองเศรษฐกิจ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๖๓

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๓๒